№ 292. Poniedziałek 16. Grudnia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Obwieszczenie.

Osobny examin dojrzałości dla tych kandydatów, którzy w któremkolwiek publicznem gimnazyum ukończyli VIII. klasę gimnazyalną z świadectwem pierwszej klasy, ale dotąd nie złożyli examin dojrzałości, odbywać się będzie w tym roku w lwowskiem c. k. akademicznem gimnazyum i w krakowskiem c. k. kompletnem gimnazyum, a mianowicie z pisemnej części we Lwowie od 10. lutego, a w Krakowie od 7. stycznia, zaś ustny we Lwowie od 17. lutego a w Krakowie od 16. stycznia 1862.

Dyrekcye lwowskiego akademicznego i krakowskiego kompletnego gimnazyum są upoważnione, przyjmować zgłoszenia na ten examin przed rozpoczęciem pisemnej części z examinu dojrzałości od wyżspomnionych kandydatów.

Kandydaci nieobjęci tą kategoryą, jeśli zamyślają poddać się temu examinowi, muszą wykazać się u rzeczonych dyrekcyi, albo wyższem pozwoleniem, albo też uchwałą którejkolwiek krajowej komisyi examinacyjnej, którą naznaczony im został niniejszy termin do examinu.

Oprócz tego muszą wszyscy kandydaci przed przypuszczeniem do examinu dojrzałości wykazać podług przepisów swój pobyt, jako też swoje nienaganne zachowanie od czasu wystąpienia z szkół gimnazyalnych w obec rzeczonych dyrekcyi gimnazyów. Co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej.

Lwów, 10. grudnia 1861.

C. k. Namiestnictwo nadało posadę nauczycielską, opróżnioną przy drugiej głównej szkole w Krakowie pomocnikowi nauczycielskiemu przy wzorowej szkole Krakowskiej *Ignacemu Knoblauch.*

Lwów, 30. listopada 1861.

Sprawy krajowe.

(Nadanie stypendyum.)

Lwów, 15. grudnia. Nowo utworzone stypendyum w rocznej kwocie 82 zł. 50 c. w. a. z fundacyi stypendyalnej pod imieniem „Arcyksięcia Następcy tronu Rudolfa“ dla szkół realnych z powiatu przemyskiego nadało c. k. galicyjskie Namiestnictwo zacząwszy od roku szkolnego 186¹/₂ uczniowi I. klasy niższej szkoły realnej w Przemyślu *Saturninowi Limbach*, synowi urzędnika publicznego z płacą 500 zł. w. a., który ma do utrzymania dwoje dzieci i niezdolnych do żadnego zarobku rodziców żony.

(Spisy protokolarne. — Deputacya Słowaków u Cesarza.)

Wiedeń, 14. grudnia. Jego c. k. Apostolska Mość raczył przedwczoraj po południu udzielać licznych audyencyi prywatnych.

— Ministeryum sprawiedliwości na zapytanie rozstrzygnęło dekretem z 30. października 1861, że się nie sprzeciwia bynajmniej istniejącym ustawom, azeby w przypadkach, w których wniosek podany jest po polsku, także wstęp protokołu ułożono w języku polskim.

— *Gazeta wiedeńska* donosi: Z pomiędzy znakomitości, które z słowackich okolic Węgier przybyły do Wiednia złożyć u stóp tronu petycye względem głównych narodowych potrzeb Słowaków. Biskup Moyses z Neusohl, superintendent Kuzmany, kanonik Cherven, arcykapłan Orszagh, Dr. Hurban, radca namiestnictwa Francisci, właściciel dóbr Pauliny Toth i adwokat Blaho mieli zaszczyt uzyskać u Jego c. k. Apostolskiej Mości osobną audyencyę. Biskup Moyses miał przemowę, na którą Jego c. k. Apostolska Mość raczył następującemi słowy najmiłościwiej odpowiedzieć:

„Cieszy mię widzieć was tutaj jako tłumaczów usposobienia Mego lojalnego, we wszystkich ciężkich przygodach wiernego ludu słowiańskiego Węgier.

Wezmę pod rozwagę wasze zażalenia i petycye, i uwzględnię je podług możności.

Co do szkół, rozporządzenia zaprowadzone sprzeciwiają się jak sami mówicie woli Mojej; spiesznie temu każę zaradzić.

Petycye wasze i zażalenia w innych przedmiotach, każę także zbadać troskliwie, i według możności zadość im uczynić.

Powtarzam, cieszy Mię, że was widziałem.

Ameryka.

(Doniesienia z Nowego Jorku.)

Nowy Jork, 20. listopada. Zwycięstwo pod Piketown nie było tak wielkiem jak z początku głoszono. Parowiec stanów północnych „Lancaster“ stojący w zatoce Panamy zagroził miastu bombardowaniem, jeżeli gubernator nie pozwoli przeprowadzić międzymorzem trzech secesyonistów, których jenerał Summer zabrał na pokładzie parowca „San Francisco.“ Przyszło w końcu do umowy, że trzej jeńcy będą przepuszczeni międzymorzem, a cała rzecz względem pojmania jeńców odesłana pod rozstrzygnienie do Washingtonu. Jenerał Herran, poseł Nowej Grenady w Washingtonie, zaprotestował jak słychać przeciw postępowaniu jenerała Summera.

Pierwszym wnioskiem rządu na kongresie ma być rzecz o pomnożenie marynarki.

Do salwy narodowej na cześć zwycięstwa pod Port Royal będą użyte działa w liczbie 21 zdobyte na Anglikach w r. 1812.

Z Buenos Ayres nadeszły wiadomości, że prezydent stanów południowych przybył do Santa Fe i wzbrania się ustąpić. W prowincyi Tukuman anarchya zupełna. Jenerał Rozas mianowany gubernatorem wojennym w Rosario.

— Do dziennika *Temps* piszą z Nowego Jorku pod dn. 20. listopada, co następuje:

Amerykańska fregata pojmała wielki angielski parowiec i przyprowadziła go do portu w Kegwest. Angielski okręt chciał udać się za okręt wojenny, lecz mu się to nie powiodło, po kilku strzałach armatnich danych do niego. Parowiec ten „Fingal“ miał papiery wystawione w Szkocyi na podróż do Afryki, trudno atoli przypuścić, aby miały być przeznaczone dla Murzynów, znalezione na jego pokładzie 11.341 sztućców, 400.000 patronów, 500 pałaszów, siedm beczek napełnionych kulami i cztery działa, czego wszystkiego wartość obliczono na przeszło milion.

Portugalia

(Kortezy zebrane. — Memoary Króla.)

Lizbona. Kortezy, które przez śmierć Króla Dom Pedro przerwały swe posiedzenia, zbiorą się znowu dnia 22. grudnia.

Król Dom Pedro V. zostawił, jak donosi *Pays*, liczne manuskrypta, które się znajdują w ręku jego dostojnego brata, teraźniejszego panującego Króla. Dom Pedro pisał swe memoary, nim jeszcze wstąpił na tron, i obejmują cały peryod jego podróży za granicą.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Wyprawa do Kanady. — Eskorta parowców. — Sprawa amerykańska.)

Londyn, 11go grudnia. Komitet wojenny zgromadził się przedwczoraj na naradę do mieszkania ministra wojny w Pallmall.

„Warrior“ już zupełnie gotów do służby czynnej. Ośm dział jego 68funtowych zastąpiono 100 funtowemi działami Armstronga. Druga jednak wielka fregata angielska „The Black Prince“ pomimo największego w budowie pospiechu nie prędko jeszcze ukończona będzie. Pułkownik Kennedy w Woolwich otrzymał rozkaz trzymać batalion 1. i 3, w pogotowiu w drogę do Kanady. Admiralicya chciałaby nająć jeszcze 3 parowce i 600 do 800 beczek zapasów wojennych do Jamajki i Halifax, a 800 do Bermudy. Mieszkańcy Kanady użalają się, że całą zimę, chcąc dostać się do Europy, Stany zjednoczone przebywać i z trudnościami paszportowemi walczyć muszą. Bez paszportów nie mogą puszczać się w drogę, a paszportów amerykańskich nie wydają konzulowie w Kanadzie, lecz jeden tylko pan Seward w Washingtonie.

— Należące do Cunard - Compagnie parostatki „Persia“ i „Australasian“, przyrządza rząd z wszelkim pospiechem na transport wojska do Kanady, i dnia 14. lub 15. b. m. będą już gotowe rozwinąć żagle. Każdy z nich zabierze z sobą 1000 żołnierzy, 500 mundurów, 300 beczek, jedną bateryę polną i wielką ilość amunicyi. Rząd stara się nająć jeszcze jeden albo dwa parostatki.

— Towarzystwo żeglugi parowej, które utrzymuje komunikacyę między Southampton a St. Thomas, zkąd odchodzi parowiec pocztowy do Nowego Jorku, uciekło się pod opiekę rządu angielskiego, ponieważ w skutek wypadku z statkiem „Trent“, liczba podróżnych zmiejszyła się widocznie. Minister marynarki dał natychmiast polecenie jednej fregacie, która eskortować będzie parowiec, odchodzący 15. b. m. z Southampton.

— *Times* pisze, co następuje: Zachodzi pytanie, jaki termin będzie pozostawiony dla komunikacyi pocztowej w razie wypowiedzenia wojny. Wypadek ten przewidziany był w konwencyi z dnia 15. grudnia 1848, gdy prezydentem Stanów zjednoczonych był pan Polk, a w Anglii Palmerston sekretarzem stanu spraw zewnętrznych. W konwencyi tej zastrzeżono, że w razie wojny statki pocztowe będą pełniły swą służbę do szesciu tygodni po oświadczeniu, że komunikacya pocztowa ma ustać. — Według listów prywatnych z Rio Janeiro miał żądać jenerał Webb, poseł Stanów północnych, od rządu brazylijskiego, aby gubernator prowincyi Maranhao usunięty był z posady, iż dozwolił zaopatrzyć węglem południowy statek korsarski „Sumter“. Z Buenos Ayres donoszą, że jenerał Urquiza uczynił propozycyę jenerałowi Mitre z oświadczeniem, że skłania się do zawarcia pokoju, przystaje na nowy wybór kongresu i prezydenta, i sam udział weźmie w wyborach. Jenerał Mitre przedłożył tę propozycyę rządowi, a rząd przyjął ją przychylnie. Wysłano ajenta do głównej kwatery Urquiza w Entre Rios. Jenerał Mitra zaniechał, jak się zdaje, wszelkiej myśli wkroczyć do prowincyi Laplata.

Francya.

(Powrót dworu do Paryża. — Wiadomości bieżące. — Nieporozumienia z p. Fould. — Stan i położenia izb ciała prawodawczego. — Polityka Francyi. — Sprawa angielsko-amerykańska.)

Paryż, 11. grudnia. Przedwczoraj, w dzień powrotu dworu do Paryża, woltyżerowie i kirasyery gwardyi byli od rana w ruchu. W chwili przybycia pułk gwardyi pieszej pełnił służbę honorową, a stał w wielkim dworcu kolei północnej. Naprzeciw stał batalion 6. pułku piechoty liniowej z sztandarem. Pociąg cesarski nadszedł nieco po wpół do czwartej; powozy dworskie udały się ulicą Denain, bulwarami Magenty, Strasburg, Sebastopol i Rivoli do Tuileryów. Mówią, że tegoroczny pobyt w Compiégne będzie trwałem wspomnieniem dla dworu i osób na dłużej zaproszonych, ponieważ nigdy jeszcze nie było tam tak wiele dostojnych gości. Z przyczyny upadku handlu zbytkowego Cesarz, jak mówią, ma zamiar ożywić tej zimy Paryż szeregiem festynów. Doniesienia z Neapolu potwierdzają dawniejsze wieści o tamtejszej anarchyi. Znowu słychać, odkryto spisek burboński.

— Z Paryża donoszą o nowych nieporozumieniach między panem Fould a jego towarzyszami. Na ostatniej radzie ministeryalnej nie zdołano się ułożyć, a pan Fould miał oświadczyć Cesarzowi, że jeśli nie utrzymają się zdania jego względem oznaczenia budżetów, natenczas niemożebną będzie dla niego rzeczą reformę w finansach zaprowadzić.

— *Pays* oświadcza się stanowczo przeciw rozwiązaniu ciała prawodawczego. Kilka dzienników rozmaitej barwy, są słowa tego dziennika, przedstawiają ten środek jako konieczne następstwo aktu rządowego z dnia 14. listopada. Jest to taktyką stronnictwa, nie dająca się bynajmniej usprawiedliwić ani polityką rządu, ani położeniem ciała prawodawczego, ani widokami kraju. Następnie porównywa *Pays* rząd dawniejszy z dzisiejszym. W rządzie parlamentarnym w dwóch razach następuje rozwiązanie prawodawczego ciała. Po pierwsze, gdy rząd nie może zgodzić się z izbą, i odwołuje się do narodu, powtóre gdy izba nie jest dosyć silną i niezawisłą, aby wykonać swój mandat, w którym to razie potrzeba odnowić zbyt wytężone i osłabłe sprężyny maszyny politycznej. Dziś atoli obie władze znajdują się w położeniu właśnie przeciwnem. Rząd cesarski opiera się na większości w izbie, wyobrażającej dokładnie opinię kraju. We wszystkich wielkich sprawach dokonanych izba spółdziałała z rządem, a porozumienie nie było nigdy zachwiane. Rozwiązać ciało prawodawcze byłoby to zapoznać jego działanie, i podać je w podejrzenie w obec kraju. *Pays* uznaje system nieodpowiedzialności ministeryalnej jako wielki postęp w obec systemu dawnego, gdzie zawsze walczyły z sobą w izbie dwa odrębne widoki, ministra i deputowanego. Dzisiaj rzecz się ma wcale inaczej i daleko lepiej. Minister i deputowany nie stają już w obec siebie jako przeciwnicy, i nie ma się czego obawiać, aby osobiste widoki i nienawiści mogły wpływać na uchwały ciała prawodawczego. Zarzut, jakoby izba teraźniejsza nie była dokładnym wyrazem kraju, zbija *Pays* tem, że przy ostatnich wyborach ogólnych po największej części tych samych ponownie wybrano deputowanych; mają więc jeszcze zawsze większość za sobą, a dzienniki opozycyjne są w mniejszości w opinii publicznej, o czem kraj wie bardzo dobrze. Cesarz chciał aktem z dnia 14go listopada rozszerzyć zadanie reprezentacyi narodowej, a pod względem finansowym podnieść kredyt państwa poddając wydatki pod ściślejszą kontrolę. Przeciwnicy Cesarstwa chcieli powrotem do rządów parlamentarnych przywieść Cesarza do zrzeczenia się swej władzy, poddając w nieufność większość izby. Kraj przeciwnie oczekuje spokojnego i powolnego rozwiązania ważnych kwestyi, mających tak wielkie znaczenie pod względem jego honoru i pomyślności. Z każdym dniem wyswobadza się Francya z pod namiętności stronniczych i poświęca je widokom dobra publicznego. Tego chce rząd wraz z ciałem prawodawczem, zaczem rozwiązanie ciała prawodawczego byłoby błędem naruszającym to porozumienie, którego rząd cesarski nie popełni.

— Względem wysłowienia się wielu mowców w parlamencie turyńskim czyni *Patrie* następujące uwagi.

„W parlamencie turyńskim wielu szanownych mowców wspomniało o rządzie francuskim i zamiarach jego, z ich polityką zgodnych. Podczas dyskusyi nad adresem jest zwyczaj przedkładać izbom francuskim wszystkie kwestye bieżące. Wtedyto rząd cesarski wyjaśni nam politykę swoją, która zdaniem naszem różnić się będzie od zapowiedzianej w parlamencie turyńskim. Zresztą i teraz byłoby na czasie napomknąć, co oświadczył pan Billault na ostatniej sesyi, a to wykazałoby różnicę między polityką gabinetu tuileryjskiego a turyńskiego.

— Względem zajścia między Anglią a Ameryką *Monitor* pisze:

Dzienniki angielskie zajmują się nieustannie zajściem ze Stanami zjednoczonemi, a w ostatnich doniesieniach z Nowego Jorku nie widzą ani śladu dążności ludu amerykańskiego do pokoju. Najsilniejsze wrażenie sprawia w Londynie zachowanie się dzienników nowojorskich, które uporczywie utrzymują, że Anglia, która dotąd ustępywała Stanom zjednoczonym, ile razy z jakiem wystąpiły uroszczeniem, i tą także razą ustąpi. To zachowanie się prasy amerykańskiej jątrzy dumę Anglików, i utwierdza ich w postanowieniu nie zmieniać w niczem warunków załatwienia kwestyi. Chcąc wiedzieć, co dalej nastąpi, trzeba przedewszystkiem oczekiwać chwili, w której naród amerykański uwierzy, że zadośćuczynienia i wypuszczenia uwięzionych Anglia żąda koniecznie.

Szwajcarya.

(Trudności w kwestyi Dapenthal.)

Bund podaje artykuł względem stanu sprawy o Dappenthal. Nie sądzi, aby dowody, które Dr. Kern przesłał p. Thouvenelowi dla uzasadnienia, że granica naruszoną została, zdołały go skłonić do uznania niezaprzeczonego wypadku. Lecz i w tym nawet razie wątpić by należało, czy Francya zechce dać Szwajcaryi żądane zadośćuczynienie. Ważniejszem jak przestąpienie granicy jest urzędowe oświadczenie, że takowe nastąpi z pewnością, jeżeli policya z Waadtland zechce kiedy wykonywać w Dappenthal wyroki swoich sądów. Właściwie zakrawa to na zniesienie granicy. Owszem, chodzi tu nietylko o zaprzeczenie Szwajcaryi i jej praw do Dappenthal; Francya czyni się zarazem panem tej krainy. Rzeczy tak stojąc, jedynem byłoby zadośćuczynieniem dla Szwajcaryi, żeby Francya zaniechała swoich planów, i zaprzeczyła, że je przed kilku tygodniami tworzyła. Czy Francya to uczyni? Trudno. Dla tego kwestya o Dappenthal nie jest wcale bliską rozwiązania.

Włochy.

(Odezwa pana Cerruti do Dżemil Beja. — Stan rzeczy w Umbryi.)

— Następująca odezwa pana Cerruti, który rząd piemoncki na dworze tureckim reprezentuje, wydana do Mehmed Dżemil Beja ministra spraw zagranicznych w Turcyi, ważną jest zaiste dla historyi bieżącej:

Konstantynopol, 24. września. Excelencyo! Dowiaduję się z *Journal de Constantinople*, że d. 22. b. m. u hrabiego Göltz, posła pruskiego odbyło się posiedzenie, względem zmiany wniosków co do Księstw Naddunajskich. Ponieważ na to posiedzenie wezwany nie byłem, pospieszam zawiadomić Pana, że według konwencyi paryskiej żadna zmiana w tym względzie nastąpić nie może bez przyzwolenia wszystkich reprezentantów gwarantujących mocarstw. Iż zaś nikt wyłączonym być nie może z urzędowej konferencyi, na której ta ważna kwestya rozbieraną być miała, widzę się przeto zniewolonym oświadczyć Panu, że z zastrzeżeniem wolności działania mojego rządu, uważam z mojej strony, wszelką uchwałę, w nieobecności i bez udziału któregokolwiek z reprezentantów mocarstw podpisanych na konwencyi paryskiej powziętą, jako nieprawną i nieważną. Nie wątpię, że Wasza Excelencya zdanie moje podzielasz, i mam nadzieję, że żaden z reprezentantów mocarstw gwarantujących nie będzie na przyszłość wykluczony z posiedzeń względem sprawy Księstw Naddunajskich.

Racz Pan i t. d. *M. Cerruti.*

— Piszą z Bolonii do *Allg. Ztg.*, że obecny stan Marchyi i Umbryi jest najlepszem usprawiedliwieniem rządów papiezkich. Od dwóch lat panuje już tam Wiktor Emanuel a Bolończycy i Umbryanie są więcej jeszcze niechętni jego rządom jak dawniejszym. Okazało się to z obojętności grzy otwarciu kolei ankońskiej. Król poznał to i był pochmurny. Wiktor Emanuel nie może się łudzić. Stan prowincyi pogorszył się znacznie. Wprawdzie przybyło więcej środków komunikacyi, lecz przybył także ciężar nowych podatków, którego nie znali poddani pod rządem papieskim. Jeżeli skarzyli się dawniej na nadużycia Monsignorów, to dzisiaj głośniej jeszcze uskarzają się na nieporządek w administracyi, na niesumienną rozrzutność, nieregularność w wypłatach, wynagrodzenie awanturników i patryotów. Publicznego bezpieczeństwa niema więcej jak przed rewolucyą.

Niemce.

(Posiedzenie sejmu związkowego z dn. 5. grudnia. — Domagania duchowieństwa w Wejmarskiem.)

Frankfurt, 6. grudnia. Prusy, Baden i W. ks. Saskie, z okazyi oświadczenia rządu elektorstwa heskiego względem konstytucyi elektorstwa, na posiedzeniu w d. 14. z. m. wynurzonego, złożyły z swej strony oświadczenia, w których państwa rzeczone nie zmieniając swego względem konstytucyi pomienionej przekonania, znanego już z ostatnich rozpraw posiedzenia związkowego zaprzeczają, jakoby wina teraźniejszego stanu w elektorstwie heskiem mogła być przypisana tym rządom związkowym, które z innego stanowiska zapatrują się na tamtejsze stosunki prawne i konstytucyjne jak rząd elektorstwa heskiego. Wielkie księstwo Saskie chcąc zarazem udowodnić, że rząd wielkoksiążęcy tego samego trzyma się teraz zdania, jakie względem tej sprawy poprzednio objawił, podaje do protokołu tę samą instrukcyę, którą posłowi swemu dał 13. marca 1852.

Młodsza linia Reuss przechodzi na stronę trzech pomienionych rządów przeciw oświadczeniu rządu elektorstwa heskiego z 14. z. m.

Bawarya podaje do wiadomości, że projekt powszechnego niemieckiego kodexu handlowego z d. 1. lipca 1862 w całem królestwie bez żadnej zmiany zaprowadzony będzie i oświadcza, że zmiany lub dopełnienia kodexu, które później mogłyby się okazać pożądanemi zaprowadzi w ten sam sposób w jaki kodex zaprowadzony został.

Weimar, 6. grudnia. Między rządem Weimarskim a biskupstwem w Fulda zaszedł spór o przysięgę, którą księża katoliccy mają składać księciu panującemu. Biskup chce aby w przysiędze zawierały się słowa: bez naruszenia praw kościoła katolickiego, — a rząd wymaga przysięgi bezwarunkowej, a to z tem większą słusznością, że przysięgę wierności i posłuszeństwa kościołowi składają duchowni wprzód już przed przysięgą rządową. Dla tego i dawniej składano przysięgę bez powyższego zastrzeżenia. Rząd nie uznaje żadnego księdza katolickiego, póki nie złoży przysięgi bezwarunkowej i odmawia im pensyi. Ztąd wynikło, że ostatniemi czasy pewien kapelan przydany do pomocy proboszczowi musiał porzucić swe miejsce. Lubo nieporozumienia te nie są rzeczą pomyślną, nie można przecie wymagać od rządu ażeby płacił utrzymanie, księżom, którzy mu odmawiają bezwarunkowej przysięgi.

Rosya.

(Reorganizacya rady państwa.)

Petersburg, 6. grudnia. Według dziennika *Nord* oczekują tu reorganizacyi rady państwa jako uzupełnienie nowej instytucyi rady ministeryalnej. Korporacyi tej będzie przyznane upoważnienie inicyatywy do nowych ustaw i rozporządzeń administracyjnych. Ma być także zaprowadzona niejaka jawność w obradach. Powszechnem jest życzeniem, ażeby powołano nowych członków ze stanu nie biurokracyi. Czewkin ma zostać referującym członkiem bez teki w radzie ministeryalnej. Wszystkich urzędników w ministeryum wojny odnowiono od czasu mianowania Milutyna ministrem, aż po jenerała Filosofowa.

Turcya.

(Poświęcenie kaplicy katolickiej w Ruszczuku.)

Ruszczuk w listopadzie. Dnia 17. b. m. było tu uroczyste poświęcenie kaplicy katolickiej. Biskup Nikopolitański i administrator Wołoszczyzny, conte Angelo Parsi, bawiący od kilku miesięcy dla poratowania zdrowia w Civita Vecchia, zaprosili na tę uroczystość wikaryusza apostolskiej misyi w Bułgaryi, Don Carlo Romano, w asystencyi misyonarza Don Cipriano Favara. C. k. austryacki konzul rezydujący w Ruszczuku dołożył wszelkiego starania, aby dodać jak największej świetności temu aktowi kościelnemu, na który zebrała się tłumnie ludność miasta bez różnicy wyznania.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Karlowice, 14. grudnia. Patryarcha baron Rajačič umarł wczoraj o godzinie 8. wieczorem.

Paryż, 3. grudnia. Zasób gotówki banku pomnożył się o $39^2/_3$ miliona.

Paryż, 13. grudnia wieczorem. *Presse* donosi z Washingtonu z 1go b. m.: Ludność oświadcza się za oporem. Zapewniają, że francuska dywizya floty uda się do Charlestonu, gdzie angielskie okręta zarzuciły kotwicę.

Paryż, 14. grudnia. Dzisiejszy *Monitor* pisze: „Wszelkie podania dzienników co do mniemanego ofiarowania pośrednictwa, z czem łączą odjazd jenerała Scotta i mieszają imię Francyi, są całe zmyślone.“

Londyn, 12. grudnia. *Times* pisze: Mesaż prezydenta Lincolna rozstrzygnie o pokoju lub wojnie. Dziennik ten z niespokojnością widzi poruszenie umysłów w Ameryce i przygotowany jest na najgorsze skutki.

Londyn, 12go grudnia. Dzisiejszy *Morning Post* pisze: Gdyby przyszło do wojny Anglia zaczęłaby od uznania niezawisłości Stanów południowych i zawarłaby z niemi przymierze. Po skończeniu wojny żądałaby Anglia od Stanów zjednoczonych wynagrodzenia kosztów.

Dayly News donosi: Jenerał Scott odpłynął wczoraj do Nowego Jorku. W środę miał naradę z księciem Napoleonem. Scott oznajmi prezydentowi Lincolowi życzenie Cesarza przyczynić się jak najgorliwiej, aby spór Anglii z Ameryką pomyślnie był ukończony.

Londyn, 12. grudnia. Z Kantonu donoszą z 31. października, że stan rzeczy w Japonii nie jest pomyślny. Europejscy reprezentanci oczekują instrukcyi od swoich rządów. Angielski poseł jest zawsze jeszcze w Yokuhamie. Ewakuacya Kantonu skończyła się 21. października. Z Melburny donoszą, że 25. października przyjechał tam George Grey. Stosunki w Nowej Zelandyi są niepomyślne. Z Point de Galle donoszą z 17. listopada, że kroki nieprzyjacielskie z Kochinchiną w Saigunie rozpoczęły się na nowo.

Londyn, 13. grudnia. *Times* pisze: „Depesza bruxelska z 12go wspomina, że podług rozszerzonej w kołach dyplomatycznych pogłoski zamierza Król Leopold ofiarować swoje pośrednictwo w sporze angielsko-amerykańskim.

Londyn, 13. grudnia. Dzisiejsza *Dayly News* sądzi, że nie byłoby ani politycznie, ani stosownie wzywać pomocy Francyi w każdej wojnie, którąby przedsiębrała Anglia. Wciągnąć Francyę w spór teraźniejszy znaczyłoby go pogorszyć jeszcze.

Medyolan, 12. grudnia. Dzisiejsza *Perseveranza* donosi: W Bolonii napadło 44 rozbójników na dworzec kolei żelaznej dnia 4. b. m. o godzinie 3 zrana. Spustoszyli zabudowania rządowe i zabrali około 100.000 zł. w. a.

Neapol, 11. grudnia. Wybuch Wezuwiusza zagraża wielce Torre del Greco. Zeszłej nocy ponawiały się ciągle wstrząśnienia. Rozpadliny wyglądają już jak przepaście. Domy zapadają się co chwila, a ponieważ ziemia drga, niepodobna ich podpierać. Komunikacya koleją żelazną i gościńcem jest przerwana. Zapewniają, że morze cofnęło się o 50 metrów.

Turyn, 13. grudnia. Na wczorajszem posiedzeniu przyjęła izba projekt La Mazy względem uznania rangi i pensyi wojskowych, które nadał rząd sycylijski w roku 1848, z wyłączeniem tych oficerów, którzy w r. 1860 nie walczyli za Włochy, albo po r. 1848 służyli Królowi neapolitańskiemu.

Dessau, 12. grudnia. Tutejszy sąd obwodowy uznał prezydenta banku Nulaudta winnym zbrodni oszustwa, w wysokości 80.000 talarów i skazał go na lat cztery robót domowych, i odjęcie mu obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat pięciu.

Kopenhaga, 11. grudnia. *Faedrelandet* donosi: Posłowie Austryi i Prus wręczyli we wtorek ministrowi spraw zewnętrznych odpowiedź swych rządów na ostatni projekt Danii.

Ateny, 7. grudnia. Rekurs obrońców Dosiosa został przyjęty. Z 21 spiskowych z maja otrzymało się w drugiej instancyi oskarżenie na 7 tylko, którzy apelowali do najwyższego trybunału sądowego. Pogłoski względem zmiany ministrów ucichły. Dziś po kilkomiesięcznej posusze nastały deszcze. Plon oliwy bardzo obfity.

Konstantynopol, 7. grudnia. Rząd oddalił na pensyę jednego jenerała dywizyi i sześciu jenerałów brygady. Wydanie drobnych pieniędzy papierowych nie przyszło do skutku. Czerkiesi organizują korpus armii z 20.000 ludzi.

Konstantynopol, 11. grudnia. (Na Paryż). Kurs wexli podniósł się z 200 na 370. Pieniędzy papierowych nie przyjmują przy wypłatach.

Smyrna, 6. grudnia. Szach wydał surowy dekret przeciw wolnym mularzom. Turkomani zostali całkiem pobici między Saraxem i Miryą, poczem przywódzcy się poddali. Dawny wygnany, a potem ułaskawiony Sadrazam ma objąć posadę zmarłego ministra sprawiedliwości.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. grudnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.82	— 6.7	84.9	połud.-wsch sł.	pochmurno
2. god. po poł.	329.69	— 4 4	81.2	„ „	„
10. god. wiecz.	329.40	— 6.6	85.0	„ „	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. grudnia.

Hotel rosyjski: P. Prawecki Eust., z Ostrowa.
Hotel angielski: Fałkowski Michał, z Wytryłowa.
Zajazd podolski: Serwatowski Wojciech, z Buniowa.

Dnia 15. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Niezabitowski Wł., z Uherec. — Obertyński Leop., z Strenibab. — Malczewski Miecz., z Gniłowód. — Freyberg Adolf, dr. med., z Sokala.

Hotel europejski: Łączyński Izydor, z Batiatycz. — Rubczyński Wład., z Jaśniszcza. — Berezowski Henryk, z Wodnik. — Wierzchowski Stan., z Piwowczan. — Hr. Starzyński Bojomir, z Derewni. — Bobowski Konstanty, z Olendra.

Hotel angielski: Br. Schlechta Winc., c. k. fml., z Dynowa. — Kowalski Jnoc., c. k. not., z Birczy. — Hr. Baworowski Józef, z Kopyczyniec.

Zajazd podolski: Niesiołowski Leon, z Błaszkowiec. — Przysiecki Józef, z Zadubrowiec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. grudnia.

PP. Czajkowski Mich., do Bortnik. — Wierzbicki Leon, do Jawna górnego. — Wiśniowski Rom., do Olempowa. — Lisowski Wład., do Dąbrówki. — Krzystofowicz Antoni, do Trybuchowiec. — Kotkowski Apol., do Hawłowiec. — Jaworski Mikołaj, do Kobelnicy. — Hosch Edw., do Piekiniec. — Małachowski Zyg., do Testolug. — Małachowski Cezar, do Kozówki.

Dnia 15. grudnia.

PP. Strasz Felix, do Czarnuszowiec. — Kamieński Henryk, do Kuchinowiec. — Wodkowski Adolf, do Żurawnik. — Truskolawski Leon., do Streptowa. — Oczosalski Stefan, do Hrusiatycz. — Rubczyński Wład., do Jaśniszcza. — Adryan Jerzy, do Jas. — Bogdanowicz Michał, do Kozowa. — Koźmiński Leon, adw. kraj., do Tarnopola.

Kurs lwowski.

Dnia 14. grudnia

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	w. al. austr.	6	54	6	61
Dukat cesarski	" "	6	56	6	63
Półimperyał zł. rosyjski	" "	11	35	11	48
Rubel srebrny rosyjski	" "	2	16	2	19
Talar pruski	" "	2	9	2	11
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	-	-		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	78	33	78	95
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	82	33	82	95
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	165	83	167	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	25	66	87
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	82	81	53

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 14 grudnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 81 75. Metaliki po 5% za 100 zł. 66.70; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 749 - ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 180. - ; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.-.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 140 20. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.65. dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 139.50.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. grudnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	62 80	62.90
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82 30	82 40
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	80.—	82.10
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	66.60	66 75
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	—.—	—.-
dtto. " 4½%	59 —	59.50
dtto. " 4%	52 25	52.75
dtto. " 3%	39 —	39 50
dtto. " 2½%	33.50	35.60
dtto. " 1%	13.25	13.50
Przez. do wylos. z r. 1839	122.—	122.50
" 1854	87.75	88.—
" 1860	82.40	82 60
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	89.40	89.60
Renty Como po 42 lir. aus.	17.80	18.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	64.—	65.—
" 4½%	58.—	58.50
" 4%	51.—	52.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3½%	45.50	46.—
" 3%	—.—	45.—
" 2½%	—.—	43.—
" 2¼%	— —	39.—
" 2%	—.—	35.—
" 1¾%	—.—	30.60
dtto. z procent za granicą " 5%	64.—	65.—
" 4½%	58 —	58.50
" 4%	51.—	52.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	89.—	89 50
Wyż. Aust. i Salb.	88.—	88 50
Czech	89.75	90.25
Morawii	87.—	87 50
Szląska	86.50	87 —
Styryi	87.75	88.50
Tyrolu	96.—	97.—
Kar., Krainy. i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	68.—	68.50
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	69 50	70.25
Galicyi	66.65	67 —
Siedmiogr. i Bukow.	65 60	65.75
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	— —
Wen. pożyczka z r. 1859	93 50	94 —
Dług Tyrolu po 5%	64.—	65.—
" 4%	51.—	52.—
Dług Salcburga " 3½%	45 50	46.—
" 3%	38.—	38.50
" 2½%	32.—	32.50
Dług Krainy " 2%	25.—	25.50
" 1¾%	21.50	22.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	16.—	17.—
" 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
" 2¼% za 100 zł.	12.—	13.—
" 2% za 100 zł.	11.—	12.—
" 1¾% za 100 zł.	10.—	11.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	749 —	750 -
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	180.20	180 30
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	592 -	593.—
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	2100	2102.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	279 —	280.-
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	157 50	157 75
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	120.—	120.25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	262.—	263.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 160 zł. (80%)	165.50	165.75
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	21.—	22.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	73.—	75.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	695.—	700.-
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140. -	141.-
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.		
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	135.—	136.50
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	421 —	422 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	203.-
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	397.—	399. -
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	387.—	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	192 -	195 -

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102 50	102.75
10 " 5%	95.50	96 -
przeznacz. do los. po 5%	89.—	89 50
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	—.—	100 -
przez. do los. po 5%	84.80	85 -
Gal. Tow. kred. po 4%	—.—	78.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96.75	97.-
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101.75	102.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	143.—	143.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	96.—	97.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	136.75	137.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	80.50	81.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.-
Lloyda za 100 zł.	84.50	87.-

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	122.75	122 90
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	96.25	96 75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	122.—	123. -
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	35.—	36.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	99.—	99 50
Salma " 40 " "	38. —	38 25
Palfiego " 40 " "	37 25	27.75
Clarego " 40 " "	34 25	34.75
St. Genois " 40 " "	37.25	37 75
Windischgrätza 20 zł. "	20.50	21. -
Waldsteina 20 " "	22 25	22.75
Keglevicha 10 " "	15.25	15 50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	118 75
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	118.75	119 --
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	— —	119 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	—.—	104 75
Lipsk za 100 tal.	—.—	— -
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	140 —	140 25
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	55.30	55.40
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	20.50	20.50
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	6.64	6.65
dtto. pełnej wagi	6.63	6.64
Korona	19.35	19.40
20frankówka	11.21	11.23
Rosyjski impery.	11.50	11.55
Talar związkowy	2.10½	2.11
Srebro	139.75	140 25
Kurs korony w k. kasach	13 zł. 50 c.	

KRONIKA.

(Regulacya rzeki Sawy.) Gazeta tryestyńska donosi z Zagrabia, że tam ma zawiązać się towarzystwo dla uregulowania Sawy od Rugwica w górę do Zagrabia; przedsiębierstwo to, godne według gazety Tryestyńskiej najsilniejszego poparcia.

(Okręt pancerny.) „Times" podaje dokładny opis budowy pancernego okrętu bateryi Stevensa zaprojektowanej według osobnej metody. Okręt ten dla uniknienia pocisków nieprzyjacielskich, będzie mógł po krawędź zanurzyć się w wodzie. Działa mają stać wolno na pokładzie, i obejdą się bez wszelkiej zasłony. To, jakoteż pewność, że okręt rzeczony nie da się zanurzyć przy wzburzeniu morza, skłania „Timesa" twierdzić, że ta baterya nie zdoła oprzeć się żadnej nowoczesnej fregacie. Zaczęto budowę jeszcze w r. 1842; rząd wydał 500, a wynalazca 200.000 dolarów, poczem zaniechano pracy.

(Okólnik do dyrektorów teatru we Francyi.) Minister stanu wydał następujący okólnik do dyrektorów teatrów paryskich:

Paryż, 6. grudnia. Mości panowie dyrektorowie. Pomimo rozporządzeń ministeryalnych, mocą których sztuki teatralne powinny być przedstawiane według rękopismów, które cenzura poprawi, zdarza się często, że po pierwszych przedstawieniach, artyści spodziewając się omylić czujność władzy, przedstawiają miejsca wykreślone, a nawet dodają nowe zdania, wyrazy, i sceny, których pochwalać nie można, a które obrażają publiczność.

Ponieważ dyrektorowie odpowiedzialni są za postępki swoich artystów, przeto wszelkie sfałszowanie tekstu dozwolonego, uważa się jako naruszenie kontraktu, który ich zobowiązuje pełnić wszelkie dla teatru przepisane postanowienia i rozporządzenia.

Nim się ucieknę do surowości prawa, upraszam panów dołożyć starania aby nadużycie, którego znosić nie będę, dłużej w teatrach miejsca nie miało.

(Testament księcia Orłowa.) Gazety ogłosiły teraz testament zmarłego księcia Orłowa. Książę zapisał swemu synowi największą część swych posiadłości, a swej małżonce niektóre z nich tudzież milion rubli srebrnych 6 procentowej pożyczki państwa, prócz tego wyznaczył także liczne legata, między innemi jeden na 10.000 rubli srebrnych, którego procenta mają być obracane na polepszenie strawy w pułku przybocznej gwardyi konnej, toż samo 10 000 rubli na ubogich, skaleczałych wojowników, mianowicie takich, co w Sebastopolu ranieni byli. Wyższym urzędnikom swoim powyznaczał legata i zapisał im płacę na dożywocie. Wszystkich swych włościan obdarzył wolnością. Cesarz potwierdził testament, chociaż nie wszystkie prawne formy są w nim zachowane. Zresztą książę kładzie na wstępie nacisk szczególniej na to, że majątek jego jest zupełnie sumiennie nabyty i dlatego wolno mu nim dysponować.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.